

Szerkesztési iroda:
Csik-Szereda
Szállás-ház, (posta mellett)
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kiadóhivatal:
Györgyjakab Márton
könyvnyomdája
hová
az előfizetési pénzek és
hirdetéseket küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak:
3 hasábos petítorért vagy
annak helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyilttéri cikkek
soranként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Előfizetési felhívás.

A „CSIKI LAPOK“ július – szeptember havi harmadik negyedére ezennel új előfizetést nyitunk az eddigi feltételek mellett. — Lapunk t. előfizetőit, kiknek előfizetésük a második negyeddel lejárt, kérjük, hogy előfizetésüket minél hamarabb megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében semmi fennakadás ne történjék.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.

Előfizethetni Csikszerezében Györgyjakab Márton nyomdájában, — Gyergyó-Sz. Miklóson Kriska Péter könyvkereskedésében. Gyűjtők 6 előfizető után egy tisztelet-példányban részesülnek.

Csikszereda, 1889. július hó 1.

Teljes tisztelettel:

a „Csiki Lapok“
kiadóhivatala.

Aratásunk.

Javában foly, hogy ne mondjam vége felé jár az aratás. Gabona-mezőink kezdenek foltosodni, de kalangyáink gyéren gyűlnek a letarolt táblákon. A rozs alig egy harmadát, a buza alig egy negyedét adja az előbbi évek hozamainak. Nem ígérnek sokkal többet tavaszi veteményeink sem.

Őszi veteményeinket a hideg szelek és esők, a tavasziakat meg a szárazság tette tönkre. Termésünk az idén aligha fogja fedezni belszükségeinket is.

És ez a csapás az utolsó 10 év alatt csaknem minden második év alatt ismétlődik. Gabona-terményeink mennyisége évről évre hanyatlak. Gazdáink alig képesek a bevetett mag, és a munkabér értékét ki-

kapni a nyert hozamból alacsony gabona árak mellett, és még is csak a szemtermelés az, a mire gazdálkodásunk súlypontját helyezzük.

Nálunk több gabonát termelni, mint a mennyi a házi szükségletre elégséges, valóságos rablógazdaság; fogyasztása a tőkének, melyet szű módjára öröklünk napról-napra.

Át kell térnünk a takarmány- és kultúr-növények tulnyomó termesztésére, takarmányrépa, lóhere, luczerna, bükköny stb. termesztésére, melyek jobban kibírják, ugy a szárazságot, mint a nedves időjárást, s a melyek az idén is szépen diszelenek Széna termésünk egyetlen évben sem elég. A hosszú tél miatt a gazda mindég ráfizet a marha tartásra a mai alacsony marha létszám mellett is. Mert a mi marha létszámunk nagyon, de nagyon alacsony a meglevő terjedelmes legelőink mértékéhez képest. A legdusabb legelőinket idegen esordák legelik le, s édes fűvünkön a brassói és kézdívásárhelyi szeszgyáraknak télire beküldött marháik hiznak fel kövérre.

Ezt nem kellene, ezt nem szabadna nekünk csikiaknak megengednünk. Legeljék a mi marháink le nagy területű havasaink fű-termését. Csináljunk marhából és ne gabonából pénzt. Vagy ha már gabonánkból nem jutna a piacra a legelőn kiépült, meghízott marhánkból vegyük a kenyeret inkább, mint a drága kosztot.

Ha több marhát nevelünk, ha azok számával betudjuk népesíteni nyári legelőinket, nagyobb lesz igás-erőnk, jobban tudjuk művelni földeinket, több trágyát gyűjtethetünk s a föld jobban terem, nemesak, de a hosszú télen át tőkét vonhatunk fű-

részeinkre, faragott fákat udvarunkra, a melyekből Brassó, Udvarhely, Segesvárra kiszállítva bőven eltarthatjuk a házat kenyérrel a nélkül hogy marháinkat lejárjunk. Erdőink faanyaga kinem használásának részben ez az oka. Az a pár igás-marha, mit a széna-termés esekély volta miatt nagy nehezen kiteleltetünk alig győzi házuinkat tűzifával ellátni. A családban az erős, munka bíró családapa mellett ott nő fel a két-három legény, élettől duzzadó karokkal. Egész hosszú télen át tétlenségre vannak kárthatva, mert nincs vonó erő, mi az értelem munkáját megtermékenyitené, értékévé változtatná, míg ha a család minden pár ép karjára kijutna egy pár vonó-marha, egy egész kis tőkét tenne ki az az érték, a mit az egymást is kiegészítő életerő egy télen át összegyűjtene.

Vagy ott vannak nagy havasaink. Ma a gyergyói és szépvízi örményeink rakják zsebre azt a szép összeget, mit marhák hizlalásából mi takaríthatnánk meg, ha egy kicsit szemesebbek volnánk. Hát miért kell nekünk télen át lejárt nagy marháinkon tavasszal potom áron túladni? Nemde azért, hogy a községi esordának fentartott legelő szűk? Vegyük mi ki az általunk nevelt legelőt, hizlaljuk mi meg a marhánkat s adjuk mi el ősszel a marha-szedőknek s akkor minden pár nagy marhán 50—60 forintot nyerhetünk. Mert a gyergyói marhakereskedő emyit — ha nem többet — nyer a nyári legelőn kihízott pár ökrön, a mi elég tekintélyes összeg arra, hogy jobbmódu gazdáink, ha már külön külön nem mernek bele vágni, összeállva vegyenek ki egy havast.

Csak a kezdet nehéz, de hát ez a száraz

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Füredi levél.

Tusnádfürdő, 1889. aug. 2.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Előbbeni levelemben ígéretet tettem a t. szerkesztő urnak, hogy a tusnádi fürdőről úgy „hébe-hóba“ egy-egy firbantással felkeresem. S a mint látja ebbeli ígéretemet a lehető leggyorsabban teljesítem is. Hisz alig egy hete, hogy első levelem b. lapjában napvilágot látott — és ime most újból megerezestém gondolatim árját, mely eltekintve hogy b. lapjának vonal alatti részét csaknem egészen be fogja tölni, — hitem szerint nem a legkellemesebb órát fogja szerezni úgy a szerkesztő urnak, mint e lapok becses olvasóinak. a kik azon reményben, hogy a tusnádi fürdőről egy „szellemes“ fürdői tudósítást olvasnak: jó lélekkel keresztül nyargalnak ezen a sok fekete renden, — s midőn a végére érnek — csak akkor veszik észre, hogy mennyire csalódtak.

De hát az élet amugy is csak folyton csalódásból áll s ehhez többé-kevésbé mindenki szokva van. Különben is a ki nem szereti a savanyu almát, — az ne harapjon bele!

Hanem ne ijedjen meg t. szerkesztő ur, hogy leveleimet ilyen rohamosan küldöm, mert biz' Isten erre alapos okom van. Engedelmevel ezt az okot tudtára is adom a következőleg:

Az a kalendárium, melyről a multkor leve-

lemben említést tettem elég szomorú dolog — de nekem is ma-holnap „ultimátumot“ mond. A tegnapi bele akartam nézni, s akkor vettem észre hogy ebbe is bele ütött a — a phylloxera. Alig maradt egy-két S mint olyan ember, a ki mindig előre lát, (a mikor nem kell) jobbnak láttam ígéretemet — a mig itt vagyok beváltani, hogy később ne legyek kénytelen valamely zúgól — tusnádfüredi levelet írni.

Még csak azt említem meg, hogy azon fiatal ember, a kiről mult levelemben is megemlékeztem, az én ismerősömmel azonos volt. Neve: Kleinsmied Károly (obersdorffi) s a mint a körülmények mutatják, a torjai kénbarlangban történt halálát — elhatározott szándék és a nem a véletlen okozta (az idén a harmadik eset).

Nagyon elszomorító volt a temetés, — mely egész esendben, mellőzve minden szertartást, történt meg. Megható jelenet volt. midőn a fürdőközönség az új sírnál tömegesen megjelent, s koszorúkkal és virágokkal halmozták el azt. Sokan közülök sirtak, többen imádkoztak; mindnyájukon mint lidércnyomás ült egy érzés: a mulandóság érzése, mely a fürdői élet vigalmait közzött feltárta az emberi élet parányiságát és gyarlóságait: hisz egy lélegzet elég, és a leg-erősebb vas-szervezetű ember is a porba hull, s egy másodpercnél kevesebb idő alatt vége — a küzdelemteljes életnek.

Ne törjünk tehát pálcát amaz ifju felett, ha öngyilkossá lett; hisz ilyen könnyű móddal — a megtört lelket, — könnyen csábitja ez.

Azon pedig, hogy ilyen szomorú dolgokat írjak, ne esodálkozzék a t. Szerkesztő ur, — legyen mentségemre ez a zord időjárás, mely egy pillanatra ilyen komorrá tett.

Mint hogy az időjárásról van szó, engedelmevel itt egy kis „stácziót“ tartok.

Eltekintve a 25-iki vihartól, ez előtt pár nappal nagyon szép idő volt láttam akárhány olyan embert is, a ki a nagy hőségét annyira izzadott, mint akár egy megkészt és tulnyomólag megterhelt „zóna-zug“ fűtője. És ha most nézem ugyanazokat, fülíg húzott kalappal, nyakig gombolt felsőben és óriási kendővel, melybe úgy begöngyölik magukat, hogy az orrukon meg a szemükön kívül egyebük nem látszik — magam is fázni kezdek. — A nők pláne úgy befátyolozzák magukat, hogy az ember ijedten kérdi: vajjon nem vagyunk-e Törökországban?

De hát így kell nekünk. A mig jó idő volt esőt kértünk, de csak úgy frissítőnek. És ugy jártunk vele, mint az egyszeri ember, a ki hideg zimankós időben lóháton utazott, s hogy a hideg ellen megvédje magát: vastag téli ruhába öltözött volt. E miatt a lóra bajos volt felülni. — Hiába „vette“ meg magát az atyafi — mindig csak vissza esett. Többszöri kísérlet után fölfűlésködött, hogy: oh Istenem segíts meg, hogy erre a lóra ülhessek fel! s avval minden erejét össze-szedve, uccu neki — úgy „megveti“ magát, hogy a nyergen keresztül bukva, a tulsó oldalig meg sem állott.

Erre mondta aztán az atyafi: nó, köszönöm

nyár, ez a rossz termés nem óva int-e, nem kényszerít-e, hogy hagyjunk fel a minden oldaloni szemtermeléssel s kezdjünk takarmány-növényeket termelni, hogy alap legyen a kiterjedtebb marhatenyésztésre, a melynél a verseny nem lévén oly korlátlan az árak sincsenek oly nagy ingadozásnak kitéve.

(r).

KÜLFÖLD.

Franciaországban a kormánylapok még mindig nagy diadallal vannak eltelve a községi választások jó sikere felett. Boulanger tábornok egy kiáltványt bocsátott ki, a melyben az októberi választásokra hívja fel az ország figyelmét. A kiáltvány nagy szenzációt keltett országszerte.

Angliában mindent elkövetnek Vilmos német császár fényes fogadtatására nézve. Aug. 2-án délután érkezett meg Osbornéba, hol a velszi herceg fogadta és melegen üdvözölte. Ezután a császár a velszi herceg családjával a Trinyti-Pierrnél szállott partra, hol Viktoria királyné fogadta. A császárt a nép mindenütt nagy ovációkkal tüntette ki. A királyné a britt hajóhad tiszteletbeli tenger-nagyává nevezte ki Vilmos császárt.

Olaszországban általános feltűnést keltett az, hogy Agostini bíbornok, velencei pátriárcha, a Velencében fürdőkurán idős olasz királynét az eddigi szokás ellenére nem látogatta meg. Az a nézet uralkodik, hogy a szokásos látogatás Vatikánból jött határozott parancs következtében maradt el. Egy olasz lap fenntartással közli, hogy a pápa a Brunó-ünnepély után excommunicálta az olasz dinasztíát.

Szerbiából nyugtalanító hírek érkeznek. Az összes tartalékosokat behívták s ez a lakosságnál is nagy izgalmat keltett, mivel 8 év óta nem voltak a tartalékosok behíva. Azt hiszik, hogy a behívás egy értelmű a h a d j e s z ü l ö d é s e k k e l.

Bulgáriában nagy előkészületeket tesznek Ferdinánd fejedelemnek aug. 14-ére eső esküvőjére. A második évfordulójának megünneplésére. Ana hírrel szemben, hogy az évforduló napon Bulgaria függetlenné fog proklamálni a kormány körökben határozottan kijelentik, hogy az ilyen híresztelések nem egyebek rosszakaratu rágalmaknál s azt csakis Bulgária ellenségei terjeszthetik.

Színház.

Miklós társulata f. hó 4-én bevégezte ez idénre csikszeredai működését, s tegnap utra indult a társulat operette része, hogy Tusnád-fürdön szerezzon zsufolt házat, melyre Szeredában szert tennie csak az utolsó estvén sikerült.

Ez a saison Miklósnak ugyancsak gyengén ütött be. Hja! Az ugorka idény még soha sem volt alkalmas arra, hogy valami nagyon kedvezzen Thália felkentjeinek, aztán meg a sok jó között volt ám egy pár olyan előadás is, a melyik a rendes színház látogatók műpártoló kedvét is igen könnyen lecsillapíthatta volna.

Na de lássuk az utolsó hét darabjainak előadását.

szépen! — az sem jó, ha az Isten igen megsegíti az embert. (Példa reá a lutri-királynak: Farkas Menyhértnek esete is.)

Mondom kértük az esőt, — de adtak is.

Hamarosan beborult az ég, kezdett lassan „szitálni, aztán „permetézni“, később szaporán „esseni“, mely utóbb valóságos záporrá fejlődött ki. De ez nem tartott sokáig, és mégis még sokkal rosszabb így. Se eső nincs, se meleg nincs, daczára annak, hogy folyton borus az ég. A napnak még a formáját is elfeledtük a köd miatt.

A köd csak „pacczázik“ a vendégekkel. — Reggel az Olt völgyéből szép lassan fölmasirozik a hegyek derekái; ezt az utat — mindnyájunk öröme 4—5 óra alatt szerencsésen megteszi. Itt aztán megállapodik; félóraig pihenőt tart, s mikor fáradt tagjait már kinyugtatta, akkor mindnyájunk bosszuságára — megint alászáll, de nem a pokolnak mélységes fenekére, hanem csak az Oltig. Itt megint pihenőt tart és ismét felmegy — aztán megint lejön — és ez így van már öt nap óta.

A különös véletlen egy külföldi turistát ép akkor hozott ide, mikor a köd ő exczellenciája a hegyek ormait gondosan befűdte. És így egy jókedvű ur elhitette vele, hogy a „Jáhoros erdő“ a Himalaja legmagasabb csúcsánál 2 és fél lábbal még magasabb. — Persze szörnyen csudálkozott, hogy erről még nem hallott semmit. Szerencsére mielőtt a köd eloszlott volna — már eltávozott és nyugod lélekkel kürtölheti, hogy — a világ legmagasabb csúcsának látta az — a l j á t.

Kedden július 30-án „Czigány báró“ került színre, s ez volt egyike a fennebb említett pár darabnak, mert először is Feketéné gyengékedése miatt „Saffi“ énekei mind elmaradtak, s mert másodsor a közönséget nem kárpótolta az Arzéna szerepére kiírt G. Petrovics Ilkánt a helyette játszott Bárdyné asszony, daczára annak, hogy sokak megjegyzése szerint Bárdyné éppen ez estvén brillirozott.

Szerdán „Az eleven ördög“ már ismét jobban sikerült, s Petrovics Ilkának játéka és énekei egyaránt alkalmasok voltak arra, hogy a főbb szerepek meglehetősen helyes alakításának segélyével feledtessék azt, hogy a darab személyzeinek egyrésze csak a színpadon létezett, s hogy ezenkívül megtörtént, miszerint egy alig 10 szóból álló mondókába is bele sült „Frankhon marsalja“.

A csütörtökön látott „Trapezunti hercegnő“ a keddi „Czigány báró“-nál is gyengébb volt; maga a darab már nagyon léha, mely éppen e léhasága miatt untat, s ha ehhez hozzávesszük, néhány színésznek tulzásait, el lehet képzelni, hogy a jobb izlés milyen sérelmet szenvedett a „Trapezunti hercegnő“ előadásán.

Péntéken augusztus 2-án a Miklós társulaton megelőzőleg ejtett csorba fényesen lett kiköszörülve. E napon Szigethinek „A falusiak“ című vigjátékában gyönyörködtünk, melynek előadása semmi kivánni valót sem hagyott hátra. A darab bérletfolyamban, de egyuttal a Miklós Ilonka jutalmául is adatott. Kiválólag jól játszottak Nagyné és Miklós igazgató, de azért a jutalmazandó és Bárdy sem maradtak messze Nagyné és Miklós élvezetet nyújtó játéka mögött. Miklós Ilonka egy igen esinos virágescskót is kapott a mindenik szereplőnek kijutott tapsok mellé.

Szombaton Souppée „Ördög a földön“ című operettjét mutatta be a társulat, melynek előadásáról meg kell jegyezzük, hogy eléggé jól sikerült. daczára annak, hogy Kendy és Kovács — különben mindketten kedvelt tagjai a társulatlak — igen gyakran izléstelen rögtönzéseket vittek véghez, mely a közönség sorában nagy visszataszást szült. — s daczára, hogy Feketéné énekeiből kierzett olykor-olykor az előző napok alatti gyengékedés.

Vasárnap utolsó előadásának „Boccaccio“ hozatott színre és pedig teljesen zsufolt ház előtt, s minden tekintetben jól előadva, mi nem is esoda. hiszen e darabban is az operette összes erői résztvettek s kedvvel játszottak.

Kár, hogy valamennyi előadás nem volt az utolsóhoz hasonló, akkor Miklós is nagyon megelégedett lehetne az anyagi eredménnyel és városunk közönsége is kellemesebben gondolhatna az estvékre, melyek alatt Miklós társulata részéről szórakozásban és élvezetben részesül. dr.

De most veszem észre, hogy ismét a „tilosban“ járok. S ha becses lapjának azon példánya, melyben soraim napvilágot látnak (ha akkor is nem lesz köd .) Fisch Lipót urnak, nő meg a fürdő-biztos urnak a kezébe akad — már előre borsózik a hátam: — megesznek elevenen; de nem is ok nélkül, mert ha valaki olvassa, hogy itt milyen idő van, inkább Sziberiába megy tanulmányútra, minthogy ide jöjjön. Már-már a kétségbeesés kezd környékezni, s mind azon gondolkodom, vajjon ne tépjem-e szét ezen levelet? A gondolatot majdnem a tett követte — de szerencsémre a nap (kerek a mint látom, még most is kerek) biz' Isten kisütött. A felhők is kezdenek oszlani, a köd pedig, na az úgy oda lett, mintha a föld nyelte volna el. Mernék fogadni, hogy Angliába „quártélyozta“ magát — mert itt igazán nincs.

Nagyobb biztonság okáért, elmentem Fischer bácsihoz, a ki egy személyben hegzometer is, barometer is, ternometer is és a csujszpászos tál mellett (mert kiténő, olcsó konyhát tart) megkérdeztem tőle, vajjon ezután milyen idő lesz? És — csupa öröm még leírni is — szóról-szóra azt mondta, hogy mitől számítva, négy hétig, eső nem lesz.

És így nyugodt lélekkel irhatom, hogy az a csunya idő már elmúlt — s minden ember bátran jöhet mert olyan időre van kilátásunk, a milyen még Nápolyban sincs.

A nap nélkül nem is ér az élet pénzt. De mikor aranyos sugarait erre a tündries szép völgyre

KÜLÖNFÉLÉK.

— Szép alapítvány. Eröss Elek városunk érdemes polgármestere, ki a mult évben ünnepelte közszolgálatának 50 éves jubileumát s ki ez alkalommal is emlékezetessé tette alapítványával nevét, ujabban két ezer forintos alapítványt tett a csiksomlyói róm. kath. főgymnasium főnövelde-jébe, hogy annak kamatából egy szegény sorsu növendék ellátást nyerjen a növeldében. A kinevezés jogát, alapítványtevő életében magának tartotta fenn, azután pedig a jog átszáll a róm. kath. status igazgató tanácsára. Kikötötte alapító levelében, hogy az alapítványt első sorban testvérei, leszármazói, azután Csikszereda városi vagy csik-megyei székely származásu róm. kath. tanulók élvezhetik, ugy a gymnasiumban, mint akadémiákon vagy egyetemeken. Az alapítványi tőkét be is fizette tekintettel arra, hogy a beálló tanévben már használatba vehető legyen. A jó tett nem szorul, dicséretre. Eröss Elek emlékét századokon keresztül áldani fogják azon hálás unokák, kik az ő gondoskodásának áldásait élvezik.

— Zipera József, kir. törvszéki irtoknak, a betéti telekkönyvek szerkesztéséhez segételekkönyvvezetővé történt kinevezése alkalmából a csikszeredai kir. törvszék és járásbiróság segéd- és kezelő-személyzete f. évi aug. hó 5-én d. u. a csikszeredai fürdön társas összejövetelt rendezett s egyuttal szeretett hivatalnok-társuktól szívélyes búcsút vett. — A mennyire sajnáljuk Zipera József urnak távozását, annyira örvendünk előhaladásán. S rég megérdemelt előléptetéséhez őszintén gratulálunk!

— Halálozás. Dóczy János városi polgár és birtokos f. hó 1-én éjjeli 1 órakor, 71 éves korában elhunyt. Nyugodjék csöndesen!

— A csiki vasút ügye újabb fordulatot vett. Egy városi bank vállalkozója ajánlatot tett a székely-vasút kiépítése iránt s az engedményekkel alkudozást kezdett meg. 400,000 frttal kér többet törzsrészevényben, mint a mennyi tényleg rendelkezésre áll, mivel Gyergyó-Szent-Miklóstól Csikszeredáig nem viczinális, hanem másodrangu pálya kiépítése kívánatik a hadügyminiszter által. Údvarhelymegye azonnal megajánlott 100,000 frtot. A hiányzó 300,000 frtot a kormány kell hogy adja, miáltal a subvenció 650,000 frtra emelkednék, a postaváltsággal egyutt pedig 1,050,000 frtra.

— A félmilliósi lutri nyeremény ügyében, melynek szerencsés nyeresége Farkas Menyhért jelenleg is még vizsgálati fogságban ül s igen súlyos bizonyítékok merültek fel a mellett, hogy a félmilliósi nyereményhez furfangos család utján jutott, s a vizsgálat már azt is kiderítette, hogy czinkostársai is vannak.

— A zóna-rendszer. Folyó hó 1-én lépett életbe a magyar kir. államvasutak és csatlakozási vonalokon a zóna-tarifa. Már az első napon oly nagymérvű érdeklődés és utazási kedv mutatkozott a nagyobb állomásokon, hogy a vonatoknál nem volt elegendő a rendes kocsilétszám, sőt még az az eset is előfordult a kocsik nagyszámu volta miatt, hogy egyik-másik vonathoz még egy kise-

szórja, melynek neve: Tusnád; akkor pezseg az élet, zeng az erdő a rigók s az erdei madarak ezreinek hangjaitól.

És azokon a mértőföldre terjedő séta-utakon, elkezdve az apró fűszáltól a hatalmas tölgyekig, ezer meg ezer tárgy teszi figyelmessé az embert — és teszi fogékonyvá a lelket a természet eme páratlan szépségei iránt, melyly a Mindenható elhalmozott minket. De hát ezt csak az tudhatja, a ki nemcsak a papíroslól olvassa ezeket, hanem saját szemével győződik meg azokról.

A kinek a lelke csüggedéssel van tele s a ki egyik csalódásból a másikba esett: tegyen az egy sétát a magasban, — s üljön le pihenni egy fának a tövébe, a hol az erdő néma csendjét csak az Oltnak locsogása, a bogarak döngicselése és a sétányon játszó zenének fel-felhangzó akkordjai törnek meg; és én megvagyok győződve, hogy ez az ünnepélyes csend, ez a csodás természet oly nagy benyomást gyakorol lelkére, szívére, hogy észrevétlenül megerősödik benne a jövő iránti hit és bizalom, mely a reménynek kiszáradt ágait zöld lombokkal látja el, mely erőt és kedvet ad neki.

És a szerelmeseknek mily jól lehet ábrándozni és szöni arany meg ezüstös fonallal a tündérkerteket — mely rövid négy hét alatt szétfoszlik, mit a buborék.

Röviden megemlítem még, hogy időtöltésben nincs hiány. Mindennap van vagy hangverseny, vagy gyermek-bál, vagy tudja Isten még mi minden. — Miklós jól szervezett szintársulatának operetteszemélyzete is fog e hó 6-, 7- és 9-én három elő-

gitő-mozdonyt kellett csatolni. Az első napon Budapestre 19,317 utas érkezett s 7810 utazott el. A következő napokon folyton emelkedett a személyforgalom s így remélhető, hogy a legszebb jövő vár a róna-rendszerre, a melyért egy szívvel-lélekkel kiálthatja velünk az ország közönsége, hogy: éljen Baross Gábor, a zóna-király!

— **A székelytelepítés ügye.** Déváról írják a „B. H.”-nak: Algyógyon m. hó 28-án a Kuún Kocsárd gróf által tervezett székelytelepítés ügyében a gróf elnöklése alatt Horváth Gyula országgyűlési képviselő, mint az E. M. K. E. meghatalmazottja, Vöröss Sándor kolozsmonostori gazdasági akadémia igazgatója, Terboics Bertalan dévai kir. főerdész és Zsilinszky központi kultur-mérnök, mint fölkért szakértők közreműködésével tanácskozást tartottak. Kuún Kocsárd gróf mint alapító kívánóságára a telepítés egyelőre kisebb arányban, körülbelül tíz családdal kezdetik meg próbaképpen s a kiválasztandóknál a szorgalom, a megbízhatóság, és feddhetetlenség kellékei mellett arra is tekintettel fognak lenni, hogy az illetők ne legyenek egészen vagyontalanok, hanem otthon maradt családokkal legalább oly tartálékkal rendelkezzenek, melyre esetleges visszautasítás vagy bármi közbejövő akadály esetén számítaniok lehessen. A bizottság ezután helyi szemlét tartott.

— **A torjai barlang újabb áldozata.** Mult számunkban röviden megemlékeztünk arról, hogy a torjai híres kénkőbarlangba bevezetett egy fiatal ember, a harmadik áldozat ebben az esztendőben. Van már egy negyedik is, egy fiatal bécsi turista. A tusnádi fürdőbe ezélt 14 nappal érkezett egy dr. Rosenberg nevű turista Bécsből, mintegy 35 éves, kis termetű fiatal ember. Egyenesen abból a célból útazott oda, hogy a Szent-Anna tavát és a torjai kénkőves barlangot megtekintse. Julius 24-én el is indult s ládáját özvegy Römernénél hagyta, azzal a kijelentéssel, hogy ha 26-áig vissza nem tér, a podgyászt küldje Bécsbe. Együttal 600 frt fölösleges pénzét Tusnádon ugyanakkor postára tette. Julius 25-én délelőtt 11 órakor megérkezett Tusnádra a jelentés, hogy Rosenberg dr.-t a torjai bűdös-barlangban a nap reggelén halva találták. A kengőz áldozatja lett. Zsebében névjegyet, arany órárt lánczostól és 64 frt készpénzt találtak nála. Mint az elmondott körülmények bizonyítják, nem lehetetlen, hogy a szerencsétlen fiatal ember öngyilkos lett. Esete újra csak azt bizonyítja, hogy a híres barlangot szigorubb felügyelet alá kellene venni.

— **Százhusz éves ember** halt meg a mult héten Barcon, Somogy megyében. Nagy Ferencnek hívták és régi obsitos katona volt. Négy uralkodó alatt szolgált, kezdve II. Józsefen. Agglegény volt s mint élteben mondogatta az asszonyneppel nem sokat törődött. Tizenöt évvel ezelőtt még napszámmal kereste kenyerét; egész az utolsó időkig jól érezte magát s nagy utakat tett gyalogszerrel.

adást tartani. Mint hallom a társulat igen kitünő, s így megérdemli a pártolást, a mit — reméllem — meg is fog találni.

A Szent-Anna-bátról nincs mit írjak, mert arról a mult számban már volt említés téve.

A vendégek természetét is figyelemmel kísértem. Van akárhány olyan, a kinek a tyukszeme fáj és — mellbetegség ellen „kurálja” magát; van viszont olyan is, kinek a feje fáj és — a derekát fájlalja. — Van megint olyan, a ki napjában háromszor fürdött, és megint olyan is, a ki családostól két hétig volt itt, — és egyszer sem fürdött. Pedig a ki nem fürdött is egészséges — mint a makk.

Egyik szélsőségtől a másikig — és így a kettő közül fogalmat alkothat bárki is — a vendégek tulajdonságairól.

Ezek után pedig tudatom a t. szerkesztő urral, hogy ha szerencsés lehetnék továbbra is itt időzhetni — akkor becses lapját más alkalommal is bátor leszek soraimmal fölkeresni. — De hát a szerencsés le az én is úgy vagyok, mint az egyszerű kalapos, ki egy keserves pillanatában így sohajtott föl: „ha az Isten előre tudta volna, hogy belőlem kalapos lesz, akkor az embereket fej nélkül teremtette volna.

Egyébiránt vagyok a t. szerkesztő urnak őszinte tisztelője:

Gál János.

— **Gyalog Erdély körül.** Kiss Ferencz orvos-növendék, a kolozsvári atletikai klub tagja most körülutazza Erdélyt gyalogszerrel. A mult hóban indult el s eddig mintegy 200 mérföldet tett meg. Kolozsvárról Szolnok-Doboka-, Szatmár- és Máramaros megyéken keresztül a Tisza forrásáig gyalogolt, innen pedig Csikszereda és Brassó felé — honnan Szeben és Hunyadnak kerülve tér, vissza Kolozsvárra. — Mikor a Beszterce melletti Monor község jegyzőjétől kérdezősködött az út felől, a jegyző, bár jól beszélt magyarul, a kérdésekre csak oláhul akart felelni.

— **A pápa elutazása.** Franciaország ajánlatot tett a pápának, hogy költözzék egy francia városba s megígérte, hogy abban az esetben helyreállítja világi uralmát. A pápa az összegyűlt bíborosok előtt kijelentette, hogy ez ajánlatot visszautasította, mert Rómát csak háboru esetén hagyja el és semmi esetre nem fog elutazni azért, hogy ez ürügy alatt Franciaország megizenhesse a háborút Olaszországnak. Kijelentette továbbá a pápa, hogy ő Olaszország jóvoltát és mindenekelőtt a béke fenntartását óhajtja.

— **RÖVID HIREK. Francia készülődés az olasz határon.** A francia határról jelentik, hogy az Olaszországba vezető francia vasuti vonalak mentén a pálya udvarokban sok lőszer van fölhalmozva s különben is megvan téve minden intézkedés, hogy egy hadtest néhány óra alatt a határt átléphesse. — **Nagy szerencsétlenség.** A salins d'hyéresi kikötőben a Couronne nevű tüzérségi gyakorló hajón egy revolver-ágyuban a gránát felrobbant. Öt ember életét veszítette, tizenheten megsebesültek. Három ember sebesülése súlyos. **Uj egyház Olaszországban.** Egy új „nemzeti egyház” alapítása céljából bizottság alakult, melynek programja így hangzik: „Szabad egyház szabad államban, bálványimádás, előítéletek és dogmák nélkül, a természetet és örök igazságait fogadva el egyedül vezéresillagul”. **Kossuth Lajos és Kolozsvár.** Kolozsvárról mozgalom indult meg azért, hogy Kossuth Lajost a város díszpolgárává válassza. Egy bizottság alakult ez ügyben Benel Ferencz ügyvéd elnöklése alatt. — **Kétkrajczáros birtok.** Berzesd községben a napokban egy 380 fútra becsült, 7 holdnyi területű külsőséget — 1 házas telekből álló ingatlant kincstári illeték-, tartozásért 2, mondó két osztr. értékű krajczáron árverelték el. — **A nászut vége.** Párisban nemrég egy szép fiatal asszony lett öngyilkossá, ki férjével Németországból jövet ott Párisban töltötte mézesheiteit. A regényes német asszonyka valami csekélységen összezördült férjével s midőn ez néhány percze távozott, késsel fömetszette ereit. A hazatérő férj már halva találta nejét. — **Öngyilkos gyermek.** Bischhausen németországi városban egy kilencz éves fiu, ötesztendős nővére szemeláttára felakasztotta magát, mert — ugymond — az ő élete nem ér már egy fabátkát sem. **Medvék** garázdálkodnak Kézdivásárhely erdeiben. Legújában Csiszár Dénes kézdívásárhelyi szeszgyárosnak a lemhenyi erdőn két ökrét megették a medvék. Erős hajtó vadászatot rendeztek rájuk. — **Milán király.** a regensek, a miniszterelnök és a belügyminiszter között folyt tanácskozásokon azt határozták, hogy addig, a mig Natália királyné ügye véglegesen nem rendeztetik, Sándor király a külföldön találkozzék anyjával. — **Gyilkossági merénylet.** Szászvárosban a napokban merénylet történt, Wieser Reginára, a város egyik legvagyonosabb lakossára, ismeretlen tettes rárontott és több veszedelmes késszurást ejtett rája. A merénylet világos nappal történt, a szerencsétlen öreg asszony életéhez nincs remény.

Értesítés. Van szerencsém értesíteni, hogy a legújabb technikai eszközeimmel felszerelve, mai napon Kolozsvárról ide érkeztem és a fő-utczában Erős István ur házában időm rövidsége miatt csakis 5 napig, azaz folyó hó 7-től 13-ig fogok a fogászatból rendelni, mely idő alatt a fogaknak a fogkötől való alapos kitisztítása, műfogaknak (teljes fogsorok, valamint egyes fogak) természetihűszerűen való készítése és plombálások (fogtömések) sikeres kivitele különféle nemes fémmelel, u. m. arany, ezüst stb. nemkülönböztetve minden más kitünő — és tartós tömőanyagokkal általam méltányos díjak mellett teljesítetek. Fog- és gyökér-húzások a legbiztosabb és legjobb sikerrel eszközöltetek. Csikszereda, 1889. aug. hó. 7-én. Med. univ. dr. Ruda Gerő, az összes gyógytudományok tudóra, egészségügyi tanár, egyetemi tanársegéd, fogorvos. — Ajánljuk t. olvasóink b. figyelmébe e kitünő fogorvost.

KÖZGAZDASÁG.

Átmenet közönséges kasokról a műkaptárokkal való méhészkedésre.

(Vége.)

Ha közönséges kasaink vannak és azokat egészen kiküszöbölni akarjuk, akkor a teljes építményt át kel vágunk keretekbe s úgy a műkaptárakba helyezhetjük. — Az átvágás igen nehéz munka s egy kevés gyakorlottságot igényel s a mennyiben fiasítás is van a lépekben, igen óvatosan kell elbánnunk, hogy azokat meg ne sértsük vagy meg ne hüljenek. Ezen műtetre a délutáni időszakot választjuk, s ha zárt méhesünk nincsen, akkor a méhestől távol eső valamely kamarában vagy szimben végezzük el, mert különben más családok méheitől nem tudnánk dolgozni.

Az átvágás történik a következő módon

Vesszük az átvágandó kast, s azt hajlásával fölfelé állítjuk s jól megtámogatjuk, hogy biztos állásban maradjon. Azután vesszünk egy szintén olyan széles nyílású üres kast, s azt nyílásával ráfordítva ráillesztjük s a röplyukakat mindkettőnél bedugva, egy kendővel szorosan a kettőt összekötjük, hogy a között a méhek ki ne férjenek. Ennek megtörténte után vesszünk két kis fadarabkát s azzal elkezdjük a kast lassan kopogtatni s időnként kis szünetet tartva, mely alatt a méhek teleszívják magukat mézzel.

E műtét körülbelül egy negyed órát vesz igénybe, mely idő alatt a méhek anyjukkal együtt a felső üres kasba vonulnak. Ha az átvágandó kasunk tetején meglyukasztható, akkor egy kis füstöt adunk a kasnak, melyre a méhek még jobban igyekeznek fölfelé vonulni.

Arról, hogy a méhek a felső kasba már felvonultak-e, úgy győződhethetünk meg, ha zúgásukat hallgatjuk, mintán menetközben erősen zúgnak, s mivel az anya igen félénk a kopogtatásra rendesen az első között vonul fel. Ha azonban megakarnánk győződni róla, hogy az anya csakugyan felment-e, — a mi egy ilyen műtétnél okvetlenül szükséges már avégből is, mert a lépek bevagdalásainál igen könnyen megölhetnők — azt úgy tehetjük legkönnyebben, ha az üres kasban lévő méheket lelocsoljuk, egy lepedőre kiöntjük és ott a tömegben megkeressük, vagy pedig a kast a lepedő egyik végére felállítva, megvárjuk, a mig lassan bevonulnak s így menetközben ráismerünk.

Ilyenkor tanácsos az anyát kifogni és egy pohárba tenni mindaddig, mig a műtétnek vége nincs, s csak azután tenni vissza a kaptárba. Ha a méhek az üres kasba visszavonultak, azt vissza kell helyezni a család régi helyére avégből, hogy a hazatérők is hozzájuk csatlakozzanak.

Midőn azt így elvégeztük, akkor vesszük az átvágandó kast, s ha az vessző vagy szalmából van, a lépek irányában kétfelé hasítjuk, ha pedig deszkából van, akkor egészen szétbontjuk s a lépeket szépen kiszedve, egy tiszta asztalon a meglevő keretekbe szépen beleszabdaltjuk, szem előtt tartva azt, hogy legelőször is a fiasításos lépekkel bánjunk el, nehogy a fiasítás meghüljön; továbbá a lépek természetes állásukban helyeztessenek be a keretekbe. Az olyan lépdarabokat, melyek másképen nem állának meg a keretben, ezernával kössük bele, mit maguk a méhek is később kihordanak, de ha beragasztottuk a lépeket, magunk is kiszedhetjük.

Az így keretekbe átvágott lépeket a kaptárba rendesen helyezük, s azután az üres kasban lévő méheket is áttéve, a kaptárt az előbbi kas helyére állítjuk; a maradt törmelékot, mézes eszközöket stb. pedig valamely, a méhestől távol eső helyre tesszük, honnan a méhek a mézet eltakarítják.

A család az új kaptárral nehezen barátkozik meg s a munkából haza jövő méhek gyakran eltevesztik azt, miért is ezélszerű a szétbontott kasnak röplyuk fölöli részét a kaptár elébe helyezni s legalább 2—3 nap ott tartani, mialatt már megszokják a lakást.

A lépek bevagdalásánál néha kénytelenek vagyunk olyan lépeket is elvagdálni, melyekben költés van. Ezeket a mennyire lehet kimélnünk kell, de ha még is el kellene vágjuk, az összeroncsolt fiasításokat szedjük le belőle, hogy méheinket egy nagy munkától kiméljük meg; úgy szintén ha hereköltések vannak, azokat is távolítsuk el, mert

ilyenkor már alig van szükségünk még arra is, mi a nép között kikelve van.

A közönséges kasokról a műkaptárakkal való melészkedésrei átmenet — mint említettem — igen könnyű dolog az átmeneti kaptárak segítségével, azonban leggyakrabban végezzük azt a természetes rajokkal olyanformán, hogy a kijött rajt egyenesen műkaptárba fogjuk be.

Ilyenkor szükséges a kaptárt előre elkészíteni e célra. Az előkészítés úgy történik, hogy a keretekbe műlépeket, lépkezeteket vagy pedig lépírányt ragasztunk be. Ezen beragasztásnak célja az, hogy általa kényszerítjük méheinket a keret irányában leendő szabályos építésre, míg ha ezt nem tennők, építenék ők, össze vissza 2—2 keretbe is egy lépet, a mi aztán rosszabb lenne a paraszt kasoknál.

A lépberagasztás legkönnyebben történik egy e célra készíthető deszkácska segítségével, melyet úgy készítünk, hogy a keretbe pontosan bele találjon és oly mélyen hatoljon bele, hogy ha a lépet rátesszük az éppen a keret közepére essék.

A lépet akkorára vágjuk, hogy a keretnél minden oldalról legalább egy ujnyival keskenyebb legyen, mert megkeményedett viasz lévén a kaptárban fejlődő melegség folytán kiterjed, és ha akkora lenne, mint a keret — igen könnyen meggömbölné. Beragasztása úgy történik, hogy az említett deszkácskát a keretbe beillesztve, a kivágott lépet ráfektetjük úgy, hogy az felülről és jobbvagy bal-oldalon a keret oldalát érje, azután a lép és keret-deszka közé forró viaszot öntünk, mely ott hamar megkeményedik s a lépet a keret-hez ragasztja.

Ha elegendő léppel nem rendelkezünk, akkor elégséges lesz, ha 1—2 ujnyi széles kezdeteket ragasztunk a keret felső lapjához, avagy műlépet használunk, melynek beragasztása szintén az említett módon történik. Ha pedig sem természetes, sem műléppel nem rendelkezünk, ezésszerű a helyes építés kedvéért legalább viaszból egy kis lépírányt ragasztani be. A lépírány-beragasztás felolvasztott viaszból úgy történik, hogy a keretdeszka közepéhez egy kis beillő fadarabkát helyezünk, a viaszat mellé öntve vékonyan végig engedjük folyni, mely ha megkeményedik s a fát elveszük egy egyenes vonalat fog képezni, melyet aztán a méhek kinyújtanak és tovább folytatnak.

Az így elkészített keretből a raj népességéhez képest 8—10 darabot behelyezünk a költőür 2 részében egyenlően elosztva, a méztárt pedig jól elzárjuk, hogy abba a méhek fel ne juthassanak.

A méhek így kisebb térre lévén szorítva ösztönözve vannak a szorgalmas munkára, míg ellenben, ha egyszerre nagy üres tért adunk nekik elfognak restülni. Később ha ezen 8—10 keretet tele építették akkor lehet újból betenni nekik 2—4 üres keretet, melyeket a már tele építettek közé helyezünk a végből, mert a méhek nem szeretik közbe az üres helyet s hamarabb tele fogják építeni.

A kijött rajt először közönséges kasba fogjuk be, ha már összegyűltek, s abból tesszük át a műkaptárba, még pedig úgy, hogy egyszerűen bele rázzuk, vagy pedig egytoll seprő segítségével bele seperjük.

Román István,
méhészeti vándor-tanító.

Hasznos tudnivalók.

A lovak megvédése a legyek ellen. Nemesak a nyári hőség, hanem a legyek csipő szurása is kellemetlen érzést és sok nyugtalanságot okoz a lovaknak. A legyek ellen csallhatatlan védszer

1. 65 gr. assa foetida, 0,5 liter víz és 0,2 liter boreczet. E keveréket szivacsos vagy puha ronggyal a ló ama részére kell kenni, melyet a legyek leginkább megszoktak szállni;

2. Higitott dohányfűzet: 1 rész közönséges dohány 35 rész vízben főzendő. A főzettel meg kell mosni a lovakat;

3. Kadiolaj, melyet a boróka-fenyő fájából pároltatnak. Ebből csak néhány cseppet kell a ló orrára, szemére, fülére, hasára, s más különösen érzékeny részére kenni. A hatás bizonyos és tartós;

4. A zöld diófa levelek forrázata szintén jó szer. Ugyanilyen hatása az ecetben főtt zöld dióhéj forrázata is;

5. Higitott benzinnel, higitott petrolummal,

nagyon higitott, nem ünömített karbolsavval különösen a lovak fület szokták bekenni. Ezeket azonban nem szabad sokszor ugyan arra a helyre kenni, mert égetnek s a lónak nagyobb fájdalmat okozhatnak, mint a légy szurása.

Felelős szerkesztő **Dr. BOCSKOR BÉLA.**
Főmunkatárs: **VITOS MÓZES.**
Kiadó: **GYÖRGYJAKAB MARTON.**

NYILTTÉR*)

Szabadságidőre való eltávozásom alatt hivatalomba Kolozsvárra lettem áthelyezve. E körülményből kifolyólag nem lehetvén azon szerencsés helyzetben, hogy Csikba ismételtén visszatérjek ez uton veszek tehát szívélyes búcsút úgy az én, mint szeretett nőm nevében mindazon jóbarátainktól és ismerőseinktől, kiket ottan ismerni szerencsések valánk. Tartsanak meg továbbra is szíves jóindulatu barátságukban. — Kolozsvárt, 1889. évi augusztus 4-én.
Heigel Lipót.

Fischer Győző

városligeti testgyógyintéző és Hídegvizgyógyintéző Budapestben. Hermina-át 1525.

(ezelőtt dr. Fischer-ho-féle vizgyógyintézet).

Az intézet gyönyörű parkban, emelkedett helyre fekszik. Berendezése első rangú, a lakásokról, kényelemről, szórakozásról mindenképpen gondoskodva van. Levegője, vize kitünő. A gyógyintézetben gyógyítanak mindenféle **izületi és csontbaj, gyuladások, ficzamosodások, törések, izület merevülés, zsugorodás, csontgömbölyések, a térd láb sokféle elferdülése, hátgerincz görbülések, tyukmell, ferdényak, veleszületett ficzamosodás, A végtagok viszártagulása, vastagulása. A hátgerinczszorvadás (tabes dorsalis) Charcotnak, a hőmeves párisi tanárnak legújabb elvei szerint fűző által is sikerrel gyógykezeltek.**

A hídegvizgyógyászati osztályban minden ilyen kezelést igénylő beteg felvétetik. A betegek **bentlakók** vagy **bejárók** Prospektus ingyen.

Hozzáim intézett iratásheii felhívások ajánlva küldendők.

*) E rovat alatti közleményekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Szám 1422—1889. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbírószág mint-telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy gyergyószentmiklósi Pál Gergely végrehajtónak odaváló Madaras Adám (Péter-é) végrehajtást szenvedő elleni 150 frt tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a gyergyószentmiklósi kir. járásbírószág) területén levő Gyergyószentmiklós községhatárában fekvő a gyergyószentmiklósi 713 sztjkyben A † 1—23 rendszám alatt foglalt végrehajtást szenvedő tulajdonát képező ingatlanokra az árverést 434 frt ezennel megállapított kiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1889 évi augusztus hó 27-ik** napján délelőtti 9 órakor a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben vagy az 1881 LX t-cz 42 §-ában jelzett árfolyammal számított. és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-

szolgáltatni
Kelt Győ-Szentmiklóson 1889-ik évi május hó 31-ik napján.

A győszentmiklósi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

Szacsvay Imre,
kir. aljbíró.

*****
Egy jó családból való fiu ki a négy polgári osztályt végzette, és jó bizonyítvánnyal bir, azomal mint

kereskedő tanonc

felvétetik Gyergyószentmiklóson
Cziffra Ferencz és Fiai
vas-, norinbergi-, fűszer-, porcelán- és bőraru üzletbe. 1—3

*****

Minden gép kipróbálva adatik ki raktárból!

19.—20
Kézi, járgányos löerejtű és gőz **cséplőgépek:**
Tisztító és Baker rosták, konkolyválasztó és osztályozó-gépek.
Szecsavágók, Varrógépek.
Tűzteeskendők, Harangok és Kútak részletfizetésre, jóállás mellett választhatók **legolcsóbb budapesti árakon, fuvar felszámítása nélkül raktáromon.**
Minden 2 hétbe egész friss és legjobb minőségű **BEOSINI PORTLAND-CEMENT**
5 frt 50 kron és **HIDRAUL-MÉSZ** 4 frton 100 kilónként szállíthatok itteni raktárból.
RIEMER EDE,
első székely gépraktár Székely-Udvarhelytt.

Legolcsóbb budapesti árak részletfizetés és jóállás mellett.